

Een en ander over Richard Gibson

DOOR

A. BREDIUS.

VER dezen dwergschilder doet WALPOLE in zijn IIe deel¹⁾ eenige mededeelingen. Hij werd 1616 geboren, teekende veel naar Sir PETER LELY, had een vrouwtje, even klein als hij, waarmede hij trouwde in tegenwoordigheid van KAREL I en de Koningin en genoot een zekere celebrité. LELY schilderde het paar meermalen, dichters bezongen het. GIBSON was de teekenmeester van Queen ANNE en later van hare zuster, de gemalin van WILLEM III. HOUBRAKEN stipt dit even aan en zegt dat Koningin MARIA „tot onderwijzer „had meester GIBSSON, die, schoon bejaart, zoo klein van persoon was, dat hy „pas op een tafel kon zien.” Het paartje had negen kinderen waarvan er vijf in leven bleven en van gewone grootte waren. Deze leefden meest allen in Nederland zooals wij zien zullen.

4 Maart 1679 huurt de Heer RICHARD GIBSON, schilder van Haere Hoogheijt Mevrouw de Princesse van Oranje een huis aan de Oostzijde van de Boeckhorststraat voor f 290.— 's-jaars. (Prot. Not. G. de KRETSER, den Haag.)

24 Sept 1681. Uit de Sententiën van het Hof van Holland.

In der saecke hangende voor den Hove van Hollant tusschen ANNA GIBSON, geasst met haer Vader RICHART GIBSON ter eenre, en Mr. BONIFACIUS

¹⁾ Anecdotes of painting in England. Bij HORACE WALPOLE. Nieuwe druk. Londen 1876.

VAN VRIJBERGEN, Gedeputeerde ter Vergadering van haer Ho: Mo: de Heeren Staten Generael als Vader en Voocht . . . over syn minderjarige soon Mr. MARINUS VAN VRIJBERGEN, Raet ord: in den Souvereynen Rade van Brabant, en de voorsz. MARINUS DIBBOUT VAN VRIJBERGEN . . . alles in gevolge van den Verdrage bij Verbale voor commissarissen van desen Hove op den 22 Mey lestleden gehouden, ter andere sijde:

Allegerende de voorn. Impetrante, dat sy nevens haren Vader in den Jare 1677 gecomen wesende uyt Engellant alhier in den Hage onder de suite van Mevrouw de Princesse van Orangien, was gaen woonen ten huijse van JOHAN NIEULANT, Mr. Silversmith, op de Singel alhier, ende naerdad des Imptes vader sich aldaer eenigen tijt hadde onthouden, was denselven om seeckere pressante redenen en affaires genootsaecht geworden, sich wederom te begeven naer Engellant, latende de sorge en opsichte over de voorsz. sijne dochter aenbevolen aen den voorn. JOHAN NIEULANT en syn huysvrouw. (Vervolgens had MARINUS VAN VRIJBERGEN haar daar vele bezoeken gebracht „met de intentie door de tijt der „Impetrante's inclinatie te connen winnen en deselve in alle eer en deucht ten „huwelyck te versoecken ANNA GIBSON weigerde totdat VRIJBERGEN „haer „ten langen lesten op den 14 Nov. 1679 voor seecker Rooms Priester genaemt „LODOVICUS HACHOANUS DE BRUIJN, Missionaris van de Engelsche Natie alhier „in den Hage in de huysinge van de voorn. NIEULANT hadde getrouwt, met „belofte die trouw met de eerste gelegenheijt publycquelyck te voltrecken.”

Hij had haar in den naam des Vaders, des Zoons en des heiligen Geestes een trouwring aan den vinger gestoken enz. ANNA GIBSON, meenende nu wettig getrouwd te zijn, had toen „als een eerlijcke vrouw met haren man betaemt” met VRIJBERGEN geleefd, en was bevrucht geworden, maar had in October 1680 een reis naar Engeland gemaakt, om daar de geboorte van haar kind af te wachten „door sonderlinge teecken en van liefde en verscheyde persuasien” van VRIJBERGEN daartoe bewogen. Toen zij daar was, ontvingen zij en haar broeder brieven van hem, waarin hij „met ongemeen charmante woorden zijne groote en onuytspreekelycke liefde” tot zijne vrouw aan den dag legde, het oogenblik dagelijks zegende, waarin hij zulk een lieve vrouw tot de zijne gekozen had. Het schijnt, dat de schilder toen weer in den Haag was. Ten minste VRIJBERGEN schreef aan zijn zwager en zijne vrouw „dat hy en syne lieve cleyne Vader wel twintich „mael op eenen dach sagen off de wint oock goet was om d' Impetrante op „reyse voort te helpen.” Hij eindigde zijne brieven:

„Ick ben altijd U Ed. seer geaffectioneerde man Mr. DIBBOUT VAN „VRIJBERGEN. Mijn gebiedens aen mijn moeder ende aen mijn broeder en susters „mijn dienst.”

In 1681 was ANNA GIBSON van eene jonge dochter verlost, die zij naar VRIJBERGEN'S moeder ELISABETH had genoemd. Maar de schilder had ondertusschen ontdekt, „dat den gedaechde van affectie en genegenheijt tot syne „dochter gechangeert was, en voorgaff met een ander te willen trouwen” en had zich genoodzaakt gezien de weg van justitie in te slaan; hij eischte dat het „huwelijk in facie ecclesiae publicquelyk soude worden voltrocken.”

De uitspraak was, dat ANNA GIBSON in het gelijk gesteld werd. MARINUS VAN VRIJBERGEN moest haar trouwen „in facie ecclesiae”; het Hof compenseerde de kosten van het proces, maar de gedaechde moest de zegelkosten (ƒ 28—6—0) betalen.

De moeielijkheden waren hiermede echter nog niet uit. 24 Dec. 1682 bekend Vrouwe ANNA GIBSON, getrouwt met Mr. MARINUS DIBBOUT VAN VRIJBERGEN &c. dat zij een Acte onderteekend heeft waarin zij belooft haren echtgenoot nooit door den rechter te zullen dwingen tot bijwoning (Prot. Not. J. VAN DER PLAS, den Haag.)

Van het verder verloop der zaak vond ik tot nu toe niets.¹⁾ De oude GIBSON is volgens WALPOLE 1690 overleden. Vermeld wordt daarentegen nog 1686: de E. Heer JOHAN GIBSON, gewezen Capt. en Majoor ten dienste deser landen &c. (Prot. Not. C. DEN HAEN, den Haag.)

13 Oct. 1690 attesteeren Sr. DIRCK GIBSON, Mr. beelthouwer en Juffr. ADRIANA VAN DER BURGH, echtelieden, voor Not. VAN AARDEN in den Haag.
22 Maart 1695. DIRCK GIBSON, Mr. beelthouwer in den Haag.

1699. Acten over HENDRICK en JOHANNA GIBSON (Prot. Not. DEN HAEN.)

8 April 1705 maken DIRCK GIBSON en AGATHA DE HARTOGE hun Testament voor Not. BORSMAN, den Haag.

9 Juli 1712. DIRCK GIBSON, Mr. Beelthouwer in den Hage laat zijn huis in de Jan Hendrickstraat, Oostzijde, verkoopen (Not. v. D. SLYCK, den Haag.)

¹⁾ Men vindt eenige bijzonderheden in brieven van en aan CHR. HUYGENS in de „Oeuvres complètes de Chr. Huygens, VIII.

